

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
Og Fiskeri

København, den 3. marts 2005

- ./.
- Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering ministerens talepunkt fra samrådet i Fødevareudvalget, onsdag den 2. marts 2005, samrådsspørgsmål B og C.

Med venlig hilsen

Kent Harnisch

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
2. marts 2005
9. kontor
Sag nr. 4639
PFE/UHE

Samråd i Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri onsdag den 2. marts 2005, kl. 13.00.

Samrådsspørgsmål B

”Hvad vil ministeren gøre for at sikre en anden udvikling i fødevarerindustrien end den, som landbruget står for i dag, og hvad er ministerens holdning til de vedlagte forslag fra fagbevægelsen vedrørende etablering af en ny fødevarerindustri i Ringsted om,

- nye midler til Grønne indkøb - omstilling til økologi i den offentlige sektor, herunder spredning af de gode erfaringer, jf. Fødevarerministeriets evaluering (ikke permanente tilskud), primært til uddannelse og planlægning
- tilsagn om penge til Innovationsfonden til etablering og opstart
- genindførelse af madpakke-ordningen - sund mad til børnene i daginstitutioner og skoler
- penge til (generel) markedsføring af økologiske fødevarer
- flere forskningsmidler til økologi (landbrug og fødevarerproduktion)
- tydelig mærkning af fødevarer med produktionsland?”

Samrådsspørgsmål C

”Er ministeren enig i, at initiativer af den type som nævnt i forslaget fra fagbevægelsen vedrørende etablering af en ny fødevarerindustri i Ringsted, jf. FLF alm. Del – samrådsspørgsmål B også bør fremmes i andre dele af landet.”

Svar:

Introduktion	<p>Udvalget har ønsket at drøfte to samrådsspørgsmål om fremme udvikling af fødevarerindustrien i Ringsted og i andre dele af landet. Jeg vil i det følgende behandle de to samrådsspørgsmål under ét.</p> <p>Spørgsmålene fra udvalget har deres udspring i et konkret forslag fra LO i Ringsted om etablering af økologiske arbejdspladser. Forslaget blev fremsat i anledning af lukningen af en arbejdsplads på Midtsjælland.</p>
Principiel holdning til økologi	<p>Først må jeg bemærke, at regeringens principielle holdning er, at den økologiske produktion, som andre dele af fødevarerproduktionen, skal fungere på markedsvilkår.</p> <p>Det udelukker imidlertid ikke, at regeringen, hvor det er formålstjenligt i en overgangsperiode, støtter økologiske projekter og aktiviteter. Derfor er der også som led i VMP III afsat 200 mio. kr. over de næste 5 år til forskning i økologi . Med hensyn til afsætningsfremmende aktiviteter vil jeg pege på innovationsordningen. Hertil kommer yderligere muligheder, i det nye lovforslag om støtte til udvikling af landdistrikterne.</p>

Regeringen vil også gerne i andre sammenhænge være fødselshjælper ved projekter, som kan vise nye veje og fremme innovation i både konventionel og økologisk produktion og afsætning.

Formålet med indsatsen er, at projekterne herefter kan fungere på markedsvilkår.

Det er netop markedsvilkår, som er nøgleordet i denne sammenhæng.

Støtten til nye initiativer skal være tidsbegrænset. Regeringen vil ikke til stadighed holde økologien på et kunstigt niveau, som ikke passer til de markedsmæssige realiteter. Derfor skal der sondres klart mellem funktionen som fødselshjælper, hvor markedet senere overtager idéen, og funktionen som beskytter mod markedet. Det første ja – det sidste nej!

Det sidste er nemlig ikke regeringens politik.

Derfor er der ingen offentlige penge til en fast og tidsmæssigt ubegrænset markedsføring, eller til offentlige indkøb eller til forarbejdning af økologiske varer.

Generel erhvervs-politik

Selvom udvalgets spørgsmål tager udgangspunkt i etablering af økologiske arbejdspladser i fødevarerektoren, mener jeg, at det er vigtigt at se

mere overordnet på mulighederne for at skabe arbejdspladser i fødevarerektoren – uanset om de er økologiske eller ej -. Derfor vil jeg redegøre mere generelt for regeringens politik, der tager sigte på at sikre betingelserne for, at det private erhvervsliv kan udvikles og skabe arbejdspladser – også i fødevarerektoren.

Erhvervsaktiviteten skal udspringe af private initiativer. I fødevarerektoren kan de være sat i gang af traditionelle store virksomheder, eller, som vi har set i flere tilfælde, af opfindsomme enkeltpersoner, der starter en produktion af spændende, nye produkter. Regeringen vil fremme alle initiativer - store som små, og det må gerne ske i samarbejde med vores forskningsinstitutioner, så forsknings-resultaterne får en samfundsmæssig nytteværdi.

Regeringens politik tager højde for, at Danmark er en del af en stadig mere åben international økonomi, hvor den markedsmæssige beskyttelse af bl.a. fødevarereproduktionen gradvist er blevet afviklet, og hvor støtten fortsat vil blive nedtrappet. Dette er en politik, som har bred politisk tilslutning i Danmark.

Udgangspunktet er: Varerne skal produceres der, hvor det kan gøres bedst og billigst. Det gælder også fødevarer!

Billigst kan vi næppe gøre det i Danmark, derfor må vi satse på at gøre det bedst.

Det kan vi gøre ved at konkurrere på kvalitet, viden og nye idéer. Vi må løbende omstille os. Det kan være til produktion af nye økologiske produkter eller til andre ikke økologiske fødevarer af høj kvalitet. Det kan være traditionelle produkter til det ene marked (f.eks. Japan)og økologiske produkter til et andet marked. (f.eks. Tyskland.)

Markedet må afgøre, hvor der er mest udviklingspotentiale.

Regeringsgrundlag og rammevilkår for erhvervsudviklingen

Regeringens politik for afvikling af støtte- og beskyttelsesordninger på fødevaremarkedet forpligter samtidig regeringen til at udforme rammevilkår, som sikrer beskæftigelse og indtjening i dansk erhvervsliv.

Som det fremgår af regeringsgrundlaget, indeholder regeringens strategi nogle centrale punkter, som skal tage disse store udfordringer op. Og jeg citerer:

- *Danmark som førende vidensamfund:* Vi sætter det mål, at det offentlige og de private virksomheder tilsammen øger indsatsen

	<p>inden for forskning og udvikling, så Danmark i 2010 når op på et beløb over 3 pct. af bruttonationalproduktet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Danmark som førende iværksættesamfund:</i> Vi sætter det mål, at Danmark i 2015 er blandt de samfund i verden, hvor der nystartes flest vækstvirksomheder. • <i>Verdens mest konkurrencedygtige samfund:</i> Vi sætter det mål, at Danmark er verdens mest konkurrencedygtige samfund i 2015. <p>Punkterne er yderst relevante for udviklingen af fødevarerektoren, ligesom det er væsentligt, at også medarbejderne i fødevarerektoren udrustes til at møde de nye udfordringer. Det betyder, at kompetenceudviklingen inden for sektoren skal styrkes.</p>
<p>Relevante ordninger indenfor Fødevarerministeriets ressort</p>	<p>Inden for Fødevarerministeriets ressort er der en række ordninger, som kan bidrage til at realisere disse punkter.</p> <p>Som eksempel kan jeg nævne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den store satsning på forskning, hvor ikke mindst den økologiske forskning har en stærk position. • Innovationsordningen, som kan bidrage til at sikre, at danske virksomheder er først til at

	<p>udnytte ny viden i den daglige produktion og derigennem er konkurrence-dygtige, selvom Danmark har et højt lønniveau. Denne ordning er netop blevet evalueret, og som jeg nævnte i sidste uge, starter vi en proces med at vurdere mulighederne for at gøre ordningen endnu bedre. Evalueringsrapporten vil i de kommende dage blive sendt til udvalget.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strukturprojektordningen, som er målrettet små og mellemstore virksomheder i fødevarersektoren, og hvor der er afsat 50 mio. kr. i år. • Den nye ordning for kvalitetsfødevarer, der skal etableres under landdistrikts-programmet, som jeg nævnte indledningsvis under omtalen af økologi. <p>Disse ordninger skal tænkes sammen med regeringens program for landdistriktsudviklingen i 2006 og årene frem.</p>
<p>Vision for udvikling af området</p>	<p>I denne sammenhæng skal der sættes fokus på udvikling og innovation, som svaret på hele fødevarersektorens nye udfordringer, og på nyttiggørelse af beskæftigelsespotentialet i udkantsområderne. Centralt står udvikling af produktkvalitet og produktionsprocesser, fremme af fødevarer sikkerhed gennem dokumentation og sporbarhed og udvikling/tilpasning af bedrifter og produktionssystemer til øgede miljøhensyn.</p>

	<p>Vækst og udvikling i fødevaresektoren skal baseres på værdiforøgelse i produktionskæden frem for blot produktionsforøgelse.</p> <p>Der er derfor behov for i større omfang at kunne fremme udvikling og rådgivning i fødevarevirksomheder og i virksomheder, der leverer ny viden og teknologi til fødevaresektoren. Det er her, vores politik kan gøre en forskel.</p>
<p>Landdistriktsprogrammet</p>	<p>Indsatsen under bl.a. landdistriktsprogrammet kan både direkte og indirekte medvirke til at forbedre fødevaresektorens konkurrencevilkår.</p> <p>Som jeg nævnte under samrådet i sidste uge, forhandles der i øjeblikket i EU om en ny rådsforordning for landdistriktspolitikken.</p> <p>Denne forordning vil være et vigtigt udgangspunkt for de muligheder, vi i Danmark har for at støtte en udvikling i fødevareindustrien ikke mindst i udkantsområderne.</p> <p>Jeg vil løbende holde udvalget orienteret om forhandlingssituationen og på et senere tidspunkt redegøre for, hvordan de øgede midler under landdistriktsprogrammet fra 2006 og frem kan bidrage til at styrke fødevaresektoren.</p>

